

Сборник съдебна практика

Съединени дела C-29/13 и C-30/13

„Глобъл Транс Лоджистик“ ООД
срещу
Началник на Митница Столична

(Преюдициални запитвания, отправени от Административен съд София-град)

„Преюдициално запитване — Митнически кодекс на Общността — Членове 243 и 245 — Регламент (ЕИО) № 2454/93 — Член 181а — Решение, подлежащо на обжалване — Допустимост на обжалване по съдебен ред без предварително обжалване по административен ред — Принцип на зачитане на правото на защита“

Резюме — Решение на Съда (първи състав) от 13 март 2014 г.

1. Митнически съюз — Прилагане на митническото законодателство — Право на жалба — Производство по обжалване на решенията на митническите органи — Обжалваем акт — Решение с предмет установяване на нова митническа стойност на стоките с последица определянето на допълнително задължение за данък върху добавената стойност за декларатора — Включване — Национална правна уредба, която предвижда два отделни способа за оспорване на решенията на митническите органи — Допустимост — Условие — Спазване на принципите за равностойност и ефективност

(член 30, параграф 2, буква б) и членове 243 и 245 от Регламент № 2913/92 на Съвета)

2. Митнически съюз — Прилагане на митническото законодателство — Право на жалба — Производство по обжалване на решенията на митническите органи — Обжалване пред съдебните органи, обусловено или не от предварително обжалване пред митническите органи — Прилагане на националното право

(член 243 от Регламент № 2913/92 на Съвета; член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 на Комисията)

3. Митнически съюз — Прилагане на митническото законодателство — Право на жалба — Производство по обжалване на решенията на митническите органи — Решение, прието на основание на основание член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 — Решение, което трябва да се счита за окончателно

(член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 на Комисията)

4. *Митнически съюз — Прилагане на митническото законодателство — Право на жалба — Производство по обжалване на решенията на митническите органи — Решение, прието в нарушение на принципа на зачитане на правото на защита — Компетентност на националния съд да разгледа жалбата срещу решението или да върне преписката на компетентния административен орган*

(член 245 от Регламент № 2913/92 на Съвета; член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 на Комисията)

1. От една страна, решение с предмет установяване на нова митническа стойност на стоките на основание член 30, параграф 2, буква б) от Регламент № 2913/92 относно създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент № 82/97 с последица определянето на допълнително задължение за данък върху добавената стойност за декларатора, представлява обжалваем акт по смисъла на член 243 от Митническия кодекс. От друга страна, с оглед на общите принципи за правото на защита и силата на пресъдено нещо, член 245 от Митническия кодекс допуска национална правна уредба, която предвижда два отделни способа за оспорване на решенията на митническите органи, при положение че посоченото законодателство не нарушава нито принципа на равностойност, нито принципа на ефективност.

Относно въпроса дали дадено решение представлява обжалваем акт, от тълкуването на член 243, параграф 1 във връзка с член 4, точка 5 от този кодекс следва, че всяко лице може да обжалва решения на митническите органи, свързани с прилагането на митническото законодателство, които го засягат пряко и лично. Освен това от член 6, параграф 3 от Митническия кодекс следва, че решенията по прилагането на митническото законодателство, които са неблагоприятни за адресатите, трябва да посочват възможността за обжалване по посочения член 243.

Що се отнася до национална правна уредба, която предвижда два отделни способа за оспорване на решенията на митническите органи, следва да се припомни, че съгласно член 245 от Митническия кодекс процедурата по обжалване се регламентира от държавите членки.

Освен това при липсата на правна уредба на Съюза в тази област във вътрешния правен ред на всяка държава членка трябва да се посочат компетентните юрисдикции и да се определят процесуалните правила за съдебните производства, предназначени да гарантират защитата на правата, които страните в процеса черпят от правото на Съюза, доколкото, от една страна, тези правила не са по-неблагоприятни от тези, които уреждат аналогични вътрешноправни съдебни производства (принцип на равностойност), и от друга страна, не правят практически невъзможно или прекомерно трудно упражняването на правата, предоставени от правния ред на Съюза (принцип на ефективност).

(вж. точки 27, 30, 32, 33 и 40; точка 1 от диспозитива)

2. Член 243 от Регламент № 2913/92 относно създаване на Митнически кодекс на Общността, изменен с Регламент № 82/97, не обуславя допустимостта на съдебното производство срещу решенията, приети на основание член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92, изменен с Регламент № 3254/94, от изискването за предварително изчерпване на възможността за оспорване на тези решения по административен ред.

Съгласно член 243, параграф 2 от Митническия кодекс правото на обжалване може да се упражни на първа фаза — пред митническите органи, а на втора фаза — пред независима инстанция, която може да бъде съдебен орган. От текста на тази разпоредба не следва, че оспорването пред митническите органи е задължителна фаза, предхождаща обжалването пред независима инстанция. Член 243 от този кодекс трябва да се тълкува в смисъл, че

националното право следва да определи дали икономическите оператори трябва да подадат жалба първо пред митническия орган, или могат да сезират направо независимия съдебен орган.

(вж. точки 42—45; точка 2 от диспозитива)

3. Член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92, изменен с Регламент № 3254/94, трябва се тълкува в смисъл, че решение, прието на основание на посочения член, трябва да се счита за окончателно и подлежащо на обжалване направо пред независим съдебен орган дори когато е издадено в нарушение на правото на заинтересованото лице на изслушване и на възражения.

Посоченият член предвижда, че ако митническите органи продължават да имат съмнения относно определянето на митническата стойност на стоките, митническите органи са длъжни, преди да вземат окончателно решение, да известят заинтересованото лице относно основанията за съмненията си, както и да му предоставят възможност за отговор. Окончателното решение и основанията за вземането му се съобщават в писмен вид на въпросното лице. Несъмнено, макар посоченият член да предвижда задължение за митническите органи, преди да вземат окончателно решение, да известят заинтересованото лице относно основанията за съмненията си, както и да му предоставят възможност за отговор, все пак нарушаването на това задължение от страна на митническите органи не оказва влияние върху окончателния характер на решението, нито върху квалификацията на приетия на основание член 181а, параграф 2 акт като решение.

Действително, този акт, приет от митническите органи, при всички положения поражда правни последици за адресата си, тъй като с него се определя нова митническа стойност на стоките и поради това представлява решение по смисъла на член 4, точка 5 от Регламент № 2913/92. За сметка на това нарушаването на правото на изслушване на заинтересованото лице води до незаконосъобразност на посоченото решение, което може да бъде обжалвано направо пред независим съдебен орган.

(вж. точки 47—50; точка 3 от диспозитива)

4. При нарушаване на правото на заинтересованото лице на изслушване и на възражения, предвидено в член 181а, параграф 2 от Регламент № 2454/93 за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент № 2913/92, изменен с Регламент № 3254/94, националният съд следва да определи с оглед на особеностите на делото, с което е сезиран, и в светлината на принципите на равностойност и ефективност дали, когато решението, прието в нарушение на принципа на зачитане на правото на защита, трябва да бъде отменено на това основание, е длъжен да разгледа жалбата срещу това решение, или може да съобрази възможността да върне преписката на компетентния административен орган.

Всъщност зачитането на правото на защита представлява основен принцип на правото на Съюза, който трябва да се прилага, когато административен орган възнамерява да приеме акт, увреждащ за лицето, към което е насочен. По силата на този принцип, изрично припомнен в член 181а, параграф 2 от посочения регламент, лицата, адресати на решения, чиито интереси са осезаемо засегнати от тези решения, следва да имат възможност да представят по надлежен начин своето становище относно елементите, на които административният орган възнамерява да основе своето решение.

(вж. точки 57 и 61; точка 4 от диспозитива)